

Aan het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Arnhem
t.a.v. Wethouder Martien Louwers
i.a.a. Liesbeth Gerrits

datum: 30 juli 2019

Betreft: Gevraagd advies "schuldhulpverlening in Arnhem".

Geacht College,

Naar aanleiding van het onderzoek van de rekenkamer naar de schulddienstverlening willen wij graag onze visie hierop delen. Concept aangeboden en besproken met bestuursadviseur Liesbeth Gerritsen-Menkvelde: Schulddienstverlening: Vroeg Eropaf - Jongeren en schulden - Preventie – Vroegsignalering schulden.

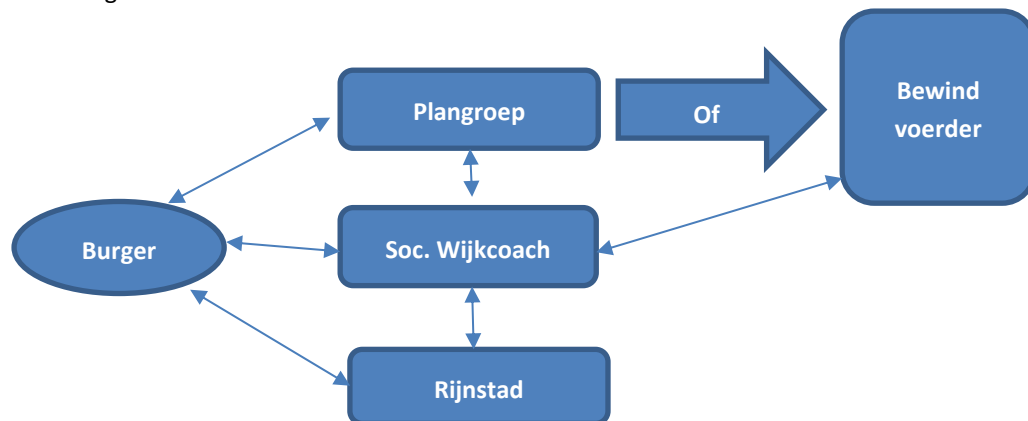
In het algemeen kan gesteld worden dat het vaak erg lang duurt voordat er begonnen kan worden aan het wegwerken van de schulden. Ook wordt soms niet gezien dat er sprake is van mogelijke schuldenproblematiek.

Dit wordt onszelf veroorzaakt doordat er specialistische en tijdrovende taken aan wijkcoaches en niet zelfredzame cliënten worden toebedeeld. Dit vertraagt het proces. In geval van schulden is juist snelheid geboden om het oplopen van schulden te stoppen. Daarnaast is de aanwezige zelfredzaamheid overschat. Naast die kennis van de vele regelingen en dergelijke is gedrag een factor die de zelfredzaamheid in grote mate negatief beïnvloed. Een deel van de problematiek ligt bij wet en regel. Het lukt Arnhem om tot afspraken te komen vanuit de VNG en wordt gekeken waar het beleid kan worden aangepast zodat daarmee en m.b.t. diverse pilots sneller tot oplossingen kan worden gekomen.

Wij hebben daarom de volgende aanbevelingen:

1. Stel duidelijke en meetbare opdracht en doelen waarbij rekening gehouden wordt met het voortschrijdend inzicht dat in het verleden de zelfredzaamheid is overschat.
2. Bepaal welke gegevens er minimaal nodig zijn om deze doelen te kunnen meten en om een goed beeld te krijgen van de status van schulddienstverlening en laat dit vervolgens vastleggen.
3. Geef de wijkcoaches een signalerende, doorverwijzende en regiefunctie.
4. Verzorg een cursus signalering schulden voor de wijkcoaches die wordt gegeven door ervaren schuldhulpverleners: welke vragen moet je in elk eerste contact stellen om schuldenproblematiek uit te kunnen sluiten? Waar hebben ze nog onvoldoende kennis om goede regie te kunnen voeren?
5. Leg de uitvoering van specialistische taken (zoals in kaart brengen huidige situatie en vaststelling VTLB, stabilisering) bij specialisten die alleen als de cliënt daartoe mentaal in staat is dit samen de cliënt uitvoert. Daar waar dit mentaal niet gaat (en dat is vaak zo bij mensen met schulden) mag je geen bijdrage van de cliënt verwachten omdat dit dan alleen maar vertragend werkt.
6. Beperk de hoeveelheid overdrachtsmomenten, ook deze werken vertragend. Dit zou bijvoorbeeld kunnen door voor een uitvoeringsbedrijf te kiezen en een bedrijf dat aan kennis en gedrag ten behoeve van zelfredzaamheid werkt. De financiële gegevens hoeven dan niet te worden overgedragen.

7. Start voor wat betreft zelfredzaamheid direct met het werken aan het gedrag en het terugkrijgen van rust. Start daarna pas met het vergroten van kennis als deze onvoldoende blijkt. Zolang deze kennis onvoldoende is ligt de uitvoering bij een specialist.
8. Houdt na afloop van een schuldsaneringstraject vinger aan de pols.
9. Definieer in en uitstroom en meet het effect daarvan op armoede en schulden
10. Zorg voor een specialistische kennis aan de voorkant; zie schema en let op tijd tussen laatste loon en uitkering en visa versa.

11. Met betrekking tot ons eerdere advies ondernemers ZZP'ers in schulden en armoede worden de benoemde knelpunten meegenomen in een concept beleidsstuk welke momenteel door beleidsafdeling schulden wordt voorbereid. Uitdaging is hierbij de wet en regelgeving zie notitie minister van Arkel.

Natuurlijk zijn wij altijd bereid om over ons advies met u in gesprek te gaan.
Alvast dank voor uw reactie op dit advies,

Met vriendelijke groet,

Ton Dicker, voorzitter adviesraad Werk & Inkomen
Nanda Bakker, namens de werkgroep Armoede en Schulden

Bronnen; Diverse: leidraad Vroegsignalering schulden september 2018, Budgetondersteuning op maat (BOOM) april 2016 Minister van Arkel e.a. wet teksten en documenten VNG/Divosa/gemeente Arnhem, RTL en kranten artikelen: Advies en aanbevelingen van de adviesraad werk en inkomen gemeente Arnhem, werkgroep armoede en schulden.